

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Škola pro rodinu

4. vydání

Základní škola Světlo s. r. o.

Zahradníčkova 890/21, Třebíč 674 01

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program školní družiny *Škola pro rodinu*

Název školy: Základní škola Světlo s. r. o.

Adresa školy a místo poskytovaného vzdělání:

Sídlo: Zahradníčkova 890/21, 674 01 Třebíč

Ředitel školy: Ing. Bohumil Bobek

Kontakty:

tel: + 420 777 650 200

+ 420 561 200 490

e-mail: bobek@zssvetlo.com

web: www.zssvetlo.com

Identifikační údaje:

IČO: 05633061

IZO: 181 087 804

Zřizovatel: Ing. Bohumil Bobek

Platnost dokumentu od: 2. 9. 2024

Účinnost dokumentu od: 2. 9. 2024

.....

Podpis ředitele školy

.....

Podpis zřizovatele školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina je součástí Základní školy Světlo v Třebíči. Je zařízením výchovy mimo vyučování, které poskytuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro žáky primárně 1. stupně. Hlavním cílem ŠD je zabezpečení odpočinku, přípravy na vyučování, relaxace a nabídka zájmových činností, které napomáhají k odstranění únavy. Zároveň uspokojují a rozvíjejí zájmy žáků, čímž slouží k efektivnímu využití volného času.

Veškerá činnost je založena na poznání, respektu, individuálních potřebách samotných žáků, jejich možnostech a zájmech. K zařazovaným výchovně vzdělávacím činnostem patří pracovní, výtvarné, literární a hudební činnosti, které rozvíjí v žácích estetické cítění. Do ŠD je zařazen i sociálně osobnostní rozvoj žáků. Dále přírodovědné činnosti, které prohlubují vztah s přírodou a vedou žáky ke zdravému životnímu stylu. A v neposlední řadě sportovní činnosti a venkovní aktivity, které žáky vedou k rozvoji motoriky a fyzické kondici.

Školní družina má povolenou kapacitu 72 žáků.

Od 2.9.2024 má školní družina dvě oddělení:

- Ranní družina 6:30 - 7:30
- Odpolední družiny - ŠD 1 12:00 - 16:00 (od 15:00 spojovací oddělení)
ŠD 2 12:00 - 15:00

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina využívá prostory, které jsou vybaveny potřebným nábytkem jak na pracovní, tak relaxační činnosti. Jsou zde vhodné didaktické pomůcky, ale i materiál na tvoření, deskové hry apod.

Školní družina má také k dispozici školní hřiště. V blízkosti školy se dále nachází dětské hřiště a venkovní hřiště pro sportovní účely na Hvězdě, zároveň družina navštěvuje nedaleký lanový park U Boroviček.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Provoz ŠD zajišťují kvalifikované učitelky (vychovatelky), které tvoří příznivé sociální klima a provází účastníky školní družiny řízenými činnostmi. Mají organizační schopnosti a dokážou žáky získat či nadchnout pro připravený program. Rozvíjí sociální kompetence žáků pro jejich další osobnostní rozvoj. Snaží se žáky vést k aktivitě, zájmu a komunikativnosti.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

Vychovatelky jsou denně ve styku s rodiči (při vydávání žáků), mohou s nimi konzultovat chování žáků a další náležitosti.

Školní družina se pravidelně podílí na přípravě akcí a výrobků organizovaných školou: Den otevřených dveří, adventní tvoření, velikonoční tvoření či vystoupení školy.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Do školní družiny je žák přijat na základě vyplněného Zápisního lístku. Všichni žáci navštěvují družinu pravidelně dle rozpisu na Zápisním lístku.

Úplata za ŠD se řídí aktuálním ceníkem školy. Příspěvek za školní družinu je nutné uhradit předem na účet základní školy. Výše příspěvku je hrazena ve dvou splátkách, a to vždy do 31. října příslušného školního roku a do 28. února příslušného školního roku. V případě prodlení s úhradou platby je Základní škola Světlo oprávněna požadovat smluvní úrok z prodlení ve výši 0,1% dlužné částky za každý den prodlení.

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina pomáhá žákům rozvíjet se a poznávat nové. Zejména poznávat sám sebe, své myšlenky a postoje. Nejen školní prostředí má žáky vést a podněcovat k vlastnímu sebehodnocení. Důležité je uvědomovat si svou roli a své „místo“ v kolektivu ostatních žáků.

Školní družina a její prostředí pomáhá vytvářet respekt k individualitě, vhodnou zpětnou vazbu, věkovou přiměřenost. Vede žáky k odpovědnosti za své chování a učí je spolupráci v kolektivu, čímž vytváří pozitivní mezilidské vztahy. Chrání žáky před násilím, agresí, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Činnosti ve školní družině respektují principy vztahu k přírodě, zdravého životního stylu a ekologie. Vytváří pohodu a zdravé prostředí, příjemný prostor a dobré podmínky pro příznivé klima skupiny.

Prostředí školy je rodinné, všichni pracovníci školy kladou důraz na individuální přístup k žákům, jejich přáním a potřebám. Školní družina se snaží úzce spolupracovat s rodiči, třídní učitelkou prostřednictvím společných akcí, posezením, přednáškami a otevřenou diskusí.

Akce školní družiny jsou přizpůsobeny potřebám a zájmům žáků, zároveň kopírují celoroční plán školní družiny, tradice a kulturní zvyky.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem vzdělávání ve školní družině je vybavit žáky prostřednictvím výchovných a volnočasových aktivit souborem kompetencí, které je připraví na další vzdělávání a život. Veškerá činnost školní družiny navazuje na ŠVP školy a rozvíjí a upevňuje kompetence, které jsou v ŠVP obsaženy.

Cíle pedagogické práce:

- Vytvářet podnětné prostředí, které vede žáky k seberealizaci.
- Rozvíjet znalosti a praktické zkušenosti žáků.
- Rozvíjet sociální, mravní a duševní hodnoty žáků pro jejich osobní i občanský život.
- Vést žáky k odpovědnosti, soudržnosti a respektu.
- Vytvářet podnětnou atmosféru.
- Zapojit žáky do tvorby estetického prostředí.
- Hodnotit žáky vždy pozitivně.

- Přispět k poznání či zopakování učiva pomocí her a zážitků, psaním domácích úkolů a interakcí se spolužáky.
- Podporovat spolupráci žáků, pedagogického sboru a rodiny.

Ve školní družině rozvíjíme následující kompetence:

- Kompetence k učení – učí se se zájmem, svoji práci dokončuje, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, vědomosti dává do souvislostí, dále je uplatňuje a používá.
- Kompetence k řešení problémů – všímá si dění okolo sebe, snaží se situace a konflikty řešit, užívá logické a klidné postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.
- Kompetence komunikativní – ovládá řeč, vyjadřuje svá sdělení, myšlenky, otázky, kultivovaně komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.
- Kompetence sociální a personální – samostatně se rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese odpovědnost/důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, umí spolupracovat ve skupině, respektuje jiné, je tolerantní.
- Kompetence činnostní a občanské – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně a s ohledem na bezpečnost, dbá na své zdraví i zdraví jiných.
- Kompetence volnočasové – orientuje se v možnostech trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí svoje zájmy jak ve skupinách, tak individuálně, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

FORMY A METODY VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

- Příprava na vyučování
 - možnost psaní domácích úkolů
- Relaxační činnosti
- Příležitostná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost
 - besídky, oslavy tradičních svátků
 - sportovní dny

- akce školy
- akce školní družiny
- Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost
 - činnost zájmových aktivit v rámci ŠD
 - pravidelná činnost dle jeho programu
 - individuální hry a zájmy
 - tvoření výrobků
 - práce na projektech
 - poslech, četba, práce s časopisem, komunikace
 - úklid pomůcek, potřeb a osobních věcí
 - osobní hygiena, svačina, pitný režim
 - přírodovědné vycházky
- Aktivita mimo školní budovu
 - Vycházky v přírodním prostředí v okolí školy
- Individuální práce
 - rozvoj talentovaných žáků
 - rozvoj a podpora žáků s podpůrnými opatřeními (OP JAK II)
- Spontánní činnosti
 - ve školní družině jsou spontánní aktivity zahrnuty do denního režimu jednotlivých zájmových útvarů – např. hry, odpočinková činnost a klidové aktivity nebo při pobytu venku

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Naše ŠD je zaměřena na tyto oblasti:

1. ČLOVĚK A SPORT
2. PŘÍRODA A SVĚT KOLEM NÁS
3. ČLOVĚK A ESTETIKA
4. ČLOVĚK UMÍ A ZNÁ
5. ČLOVĚK A JEHO ŽIVOTNÍ STYL
6. ČLOVĚK A ODPOČINEK

ŠVP školní družiny odpovídá koncepci Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání .

1. ČLOVĚK A SPORT

Dílčí cíle:

- rozvíjí obratnost, vytrvalost, rychlost, pohybové schopnosti a dovednosti
- rozvíjí a upevňuje charakterové a volní vlastnosti osobnosti v souvislosti s činnostmi tělovýchovného charakteru (jako je čestnost, ukázněnost, sebeovládání, rozhodnost, odvaha, vytrvalost, samostatnost, rozvoj iniciativy a aktivity)

Výchovně-vzdělávací strategie:

- pohybové hry
- míčové hry
- soutěživé hry
- hry v terénu
- bruslení

Klíčové kompetence:

- kompetence pracovní a volnočasové
- kompetence sociální a personální
- kompetence k řešení problémů

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova

2. PŘÍRODA A SVĚT KOLEM NÁS

Dílčí cíle:

- vytváří si kladný vztah k přírodě, chrání přírodu
- poznává nejbližší okolí
- seznamuje se s proměnlivostí a rozmanitostí živé a neživé přírody
- rozpoznává názvy rostlin a zvířat (úměrně věku dítěte)

Výchovně-vzdělávací strategie:

- turistické a poznávací vycházky
- besedy
- výklady
- sběr přírodnin
- poznávání fauny a flóry dle ročních období
- přírodovědné hry

Klíčové kompetence:

- kompetence občanská a činnostní
- kompetence k učení
- kompetence pracovní a volnočasové

Průřezová témata:

Environmentální výchova

3. ČLOVĚK A ESTETIKA**Dílčí cíle:**

- rozvíjí dovednost a tvořivost
- učí se vnímat a uplatňovat estetické cítění
- udržuje své pracovní místo a pomůcky i své okolí v pořádku
- používá vybrané základní techniky a postupy při práci

Výchovně-vzdělávací strategie:

- hudební
- hudebně pohybové hry
- zpěv
- tanec
- výtvarné
- kresba
- malba
- kombinované techniky
- rukodělné
- práce s papírem
- práce s přírodninami
- práce s dalšími materiály
- modelování
- konstruktivní hry

Klíčové kompetence:

- kompetence pracovní a volnočasové
- kompetence sociální a personální
- kompetence k řešení problémů

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

4. ČLOVĚK UMÍ A ZNÁ

Dílčí cíle:

- prohlubuje si poznatky získané ve škole a ověřuje si je v konkrétních činnostech
- upevňuje si vědomosti a dovednosti zábavnou formou
- získává zájem o sebevzdělávání

Výchovně-vzdělávací strategie:

- didaktické hry
- dodržování režimu dne
- křížovky, rébusy
- práce s literaturou
- samostudium
- práce s časopisy
- komunitní kruh
- rozhovory, besedy
- exkurze
- poznávací vycházky

Klíčové kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské a činnostní

Průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Osobnostní a sociální výchova

Čtenářská gramotnost

5. ČLOVĚK A JEHO ŽIVOTNÍ STYL

Dílčí cíle:

- pečuje o svoje zdraví a dodržuje osobní hygienu
- formuje si vlastnosti jako slušnost, ohleduplnost a pozornost
- vhodně se obléká podle počasí

- řeší základní dopravní situace, umí se chovat v dopravních prostředcích
- osvojuje si základní pravidla první pomoci

Výchovně-vzdělávací strategie:

- BOZP
- ochrana zdraví
- šikana
- prevence sociálně patologických jevů
- sebeobslužné návyky
- hygiena, zdravý životní styl
- úrazy a první pomoc
- dopravní výchova
- základy společenského chování
- vytváření kladného vztahu ke spolužákům

Klíčové kompetence:

- kompetence k řešení problémů
- kompetence k učení
- kompetence občanské a činnostní
- **kompetence sociální a personální**

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Výchova demokratického občana

6. ČLOVĚK A ODPOČINEK

Dílčí cíle:

- aktivně využívá svůj volný čas a plánuje svoji činnost v kolektivu
- volí si činnost podle svého přání a své individuální potřeby
- vnímá rozdíl mezi vyučováním a odpočinkem

Výchovně-vzdělávací strategie:

- odpočinek
- volné kreslení
- omalovánky

- relaxační hry
- vycházky
- četba
- poslech
- kolektivní hry
- besedy
- individuální rozhovory
- spontánní hry

Klíčové kompetence:

- kompetence pracovní a volnočasové
- kompetence občanské a činnostní
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence k řešení problémů

Průřezová témata:

Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN

Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno ve všedních dnech, po dobu 10 měsíců v roce, konkrétně od září do června. V době podzimních, zimních nebo jarních prázdnin, jakožto ve dnech ředitelského volna a státních svátků se činnost školní družiny přerušuje.

Provoz družiny se odvíjí od časového plánu vyučování dané třídy. Těmto požadavkům jsou uzpůsobeny venkovní aktivity školní družiny a zájmová činnost.

Provoz školní družiny

- Ranní družina 6:30 - 7:30
- Odpolední družiny - ŠD 1 12:00 - 16:00 (spojovací oddělení)
ŠD 2 12:00 - 15:00

odpolední družina: 12:00 – 16:00 h.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Školní družina bude určena přednostně žákům 1. stupně základní školy s povolenou celkovou kapacitou 72 míst.

Žáci jsou do školní družiny zařazováni na základě řádně vyplněné Přihlášky k zájmovému vzdělávání. Žáka přihlašuje zákonný zástupce dítěte. Pobyt žáka ve školní družině se eviduje v třídní knize.

Předčasné ukončení lze jen na základě písemného sdělení zákonného zástupce. Jestliže však žák vážným způsobem poruší řád školní družiny či ohrozí svoje nebo cizí zdraví, může ředitel školy po projednání s rodiči rozhodnout o žakově ukončení školní docházky do školní družiny.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní družina respektuje individuality žáků, žákům se snaží vypomáhat přiměřeným prostředím k jejich klidnému a všestrannému rozvoji. Pro mimořádně nadané žáky je možnost vytvářet přiměřené aktivity, a to v oblastech rozumových, pohybových i uměleckých. V případě výskytu žáků se specifickými vzdělávacími potřebami bude ŠD spolupracovat s pedagogy daného žáka - tutorem, speciálním pedagogem a rodinou.

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Zajištění bezpečnosti ochrany zdraví je jednou ze základních povinností školského zařízení. Účastníci jsou seznámeni s chováním a dodržováním bezpečnosti při pohybu ve školní družině a v prostorách, který školní družina využívá. Žáci zodpovídají za své osobní věci, dbají na ochranu a šetrné zacházení se zařízením školy a odpovídají za úmyslně způsobenou škodu majetku či újmu na zdraví.

V rámci bezpečnosti pomáhá dohled vychovatelky školní družiny, bezpečné pomůcky, struktura činností a aktivit, a také znalost a dostupnost prostředků první pomoci.

Ochrana před úrazy a vyloučení nebezpečných situací:

Vychovatelka eliminuje možné úrazy žáků poučením o bezpečnosti na začátku školního roku, a poté v průběhu školního roku a při činnostech, které vyžadují opatrnost. Dále dohlíží na správné užívání všech používaných prostorů dle platných norem.

Vhodná struktura činnosti a skladby zaměstnání:

Vychovatelka volí činnosti přiměřené věku žáků tak, aby nedošlo k jejich zranění. Vhodná struktura režimu žáků školní družiny závisí na dostatku relaxace, aktivního pohybu a dalších individuálních potřebách žáků.

Stravovací návyky a pitný režim

Vychovatelka dbá na dodržování osobní hygieny, stravovací návyky a pitný režim.

První pomoc

Ve sborovně se nachází plně vybavená lékárnička a kniha úrazů. Pokud se mezi přihlášenými žáky objeví žák s jakýmkoliv omezením, zdravotním postižením, jsou s touto skutečností obeznámeni všichni pedagogové a vychovatelky. Případný návod, jak postupovat při zhoršení zdravotního stavu žáka, bude uložen na určitém předem stanoveném místě.

PROVOZNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

Do školní družiny jsou přijímáni žáci na základě vyplněné Přihlášky k zájmovému vzdělávání. Školní družina je určena přednostně pro žáky 1. stupně. Pro činnosti družiny lze využít zařízení a prostory vyjmenované výše. Žáci se v zájmových aktivitách řídí školním řádem a vnitřním řádem školní družiny.

Za žáky ve školní družině zodpovídají vychovatelky svým přímým dohledem a jejich přítomnost je evidována v třídní knize. Žáci dbají pokynů vychovatelek a respektují je. Není jim dovoleno opustit školní družinu bez vědomí vychovatelky. Pokud odchází žák samotný bez doprovodu zákonného zástupce, má na lístečku uvedenou informaci, že rodič přebírá za žáka – své dítě plnou zodpovědnost.

Žáci jsou povinni před odchodem používané prostory uvést do původního stavu a pořádku (poklidit, zvednout/zastrčit židle, uklidit knížky/hry,). Žáci šetří majetek školy a vědomě ho neničí, v případě zničení může být požadována náhrada.

Žáci dodržují pravidla slušného chování a dbají na to, aby neohrozili zdraví své, ani svých spolužáků. Každý úraz jsou povinni hlásit vychovatelce. Pokud žák opakovaně porušuje školní řád a vnitřní řád školní družiny, může mu být na základě rozhodnutí ředitelky školy ukončena docházka do školní družiny.

Činnost družiny může probíhat i mimo prostory školy. Přihlášený žák je povinen chodit pravidelně a nosit dohodnuté pomůcky a dodržovat stanovená pravidla. V případě, že žák odchází ze školní družiny jinak, než má napsáno v Přihlášce, je třeba písemně upozornit vychovatelku přes školní portál EDUPAGE.

EVALUACE

Evaluace činností školní družiny probíhá většinou na konci školního roku. Probíhá na základě hodnocení ŠVP pro ŠD a Celoročního plánu školní družiny. Na základě hodnocení je pak ŠVP upravováno pro další školní rok.

Kritéria hodnocení:

- vedení činnosti ŠD
- pestrost činnosti
- individuální přístup k žákům
- dodržování BOZP
- rozvoj osobnosti žáka
- námětová pestrost
- spolupráce s rodiči
- zlepšování materiálních a personálních podmínek

Nástroje evaluace:

- rozbor dokumentace ŠD
- zpětná vazba od žáků
- zpětná vazba od rodičů
- zpětná vazba od pedagogů
- hodnocení ředitelem školy

Cílem evaluace školní činnosti je neustálé zlepšování podmínek v činnosti ŠD.